

Yahudi Devleti: Arzulanan Doğuşun İlk Gerekçesi

Yazan: Ruth Gavison

Dr. İbrahim Abu Jaber

İsrail Devleti kurulduğundan günümüze İsrail Toplumu; ulusalcılar ve muhafazakarlar aralarında 'Kim Yahudi'dir?' sorusu etrafında çeşitli tartişmalar yapmışlardır. Ayrıca bu tartişmalar Dünya üzerindeki Yahudiler Arasında da yaşanmıştır. Öyle ki tüm bu tartişmaların gelecekte de yaşanacağı bilinmektedir. Çünkü İsrail Devleti kendi varlığını tanıtmakta zorlanmaktadır.

Kanunda yer alan devlet tanımlamasına göre; 'İsrail sadece İsraililerin olan demokratik bir Yahudi Devletidir.' Ve bu tanımlama Knesset'te bir tartişma açmıştır. Hatta yaşanan bu tartişma 'Yahudi Devleti' ile 'Yahudi Halkının Devleti' gibi nüanslar arasındaki farktan olsa da milletvekilleri meclisten kovulmuştur. Netenyahu ve Hükümetinin bu nüans farkıyla kovmasıyla devleti ırk temelli bir hale getirmeyi, devlet içindeki Yahudileri pekiştirerek Filistin'de toprakların asıl sahiplerini saf dışı etmeyi planlamıştır.

Netenyahu Kanunda yazılı olan 'Yahudi (Irkı) Devleti' hukuki olduğunu ifade etmiş, Arap Medya Organları 24 Kasım 2014'te Ofir Gendelman'ın Netenyahu'nun ağzından yaptığı söylemi ilan etmiştir. Bu söylemin kanunlaşabilmesi için Hükümetin yasal danışmanlarınca koordinasyonlu bir şekilde incelenip esas hedeflerine bakılması gerekmektedir:

İsrail'in Devlet kimliği tanımlanırken; 'İsrail Halkının Yahudi Devleti' denilmeli, Demokrasinin üstünlüğü kutsanmalı buna mutakip devletin resmi vesikasında yer alan kıstasları içermelidir. Bunlar:

- A) Toprak: İsrail Halkının eski zamanlardan beri var olduğu yaşadığı yer
- B) Egemenlik: Yahudi Halkının bu topraklardaki egemenliği tarihsel ve kültürel miraslarıyla var olmuştur.
- C) Hükmedicilik hakkı Yahudi halkı tarafından verilmiştir.
- D) Yahudi Devleti, özgürlük, barış ve adaleti savunan; halkının hak ve hukukunu güvence altına almış demokratik bir devlettir.

Yazar kitabında kendi dūřüncesine has bir şekilde 'Yahudi Devletini' yukarıda belirtilen maddelere uygun gerekçeleriyle uzun olarak dergide açıklamıştır.

Yazar kitabının başlarında 'Yahudi Devleti' kavramıyla devleti kim isimlendirdi şeklinde sorular sormakta ve bunlara cevaplar vermektedir. Yahudi Devletinin maddi ve manevi destekler ve oluşturulan kurullarla kendi korunmasını istikrarlı bir şekilde devam ettirdiğini belirtmektedir. Yahudi Devletinin varlık nedeninin kuvvet kullanacağı yakın zamana kadar şüpheli bir biçimde kalacağını belirtti. Fakat uzun vadede kuvvet kullanarak halkın kanaatini almadan devletin varlık gerekçesi olmayacağı bilinmektedir. Bu ifadelerden de görüleceği gibi aslında İsrail Devletinin meşru bir devlet olmadığı kamu gözünde açıkça görülmektedir.

Mevcut İsraililer bazında yazar, İsrail Devleti'nin gelecekte daha zor problemler yaşacağı çıkarımında bulundu. Çünkü toplum içerisindeki sınıfsallaştırma, kişilerin nedenlerini bilmeden tayin edildikleri yerleşim alanları ve kendilerini savunacak güvenlerinin olmamasında olduğunu belirtti. Bir diğer taraftan yazar; Yönetenlerin, Yahudi toplumunu dini bir toplum olmakla birlikte, ırkçı olmadığını ifade etmekle yetindiğini söyledi.

Yazarın ifadeleri İsrail toplumunun gerekçelerle neden İsrail'in varlık sebebine ikna olmadığını şerh etmiştir. Bununla birlikte fikir kalıpları, çatışan ideolojik kanıların boşluğunun ve farkının oluşturduğu İsrail toplumu aslında kendi içerisinde sürekli bir karışıklık içerisinde olduğunu dindarlar, laikler, batıcılar ve doğucular şeklinde farklı kategorilerden oluştuğunu açıklamaktadır.

Yazarın ifadelerinden devam ettiğimizde kendisinin daha önce değinilmemiş bir şekilde İsrail Devletinin varlık sebebini gerekçeleriyle marjinal olmadan açıkladığı ve ön görüşlerinin doğru olduğu görülmektedir. Başta Filistin'in içinde bulunan 'Arap İsraililer' zor bir durum oluşturmuş, Yahudilerin meşruiyet vermesiyle İsrail Toprakları diye söylenen Filistin topraklarında var olmuşlardır. Fakat Yahudi Devleti bunu itiraf etmekten kaçınmış, İnsan Hakları ve demokrasiye rağmen; temsilcilerin Arap Halkını oluşturduğunu belirtmiştir.

Yazar Yahudi devletinde topraklarında zorunla göçle çıkarılan Filistinlilerin meselelerinin tartışılmasını kitabında dürüstçe bahsetmesine karşın çıkan kanunla birlikte devletin bir Yahudi Devleti olduğu kesinleşmiş ve başka bir alternatif bırakılmamıştır.

Devletin yeni hedefi isminden de anlaşılacağı gibi sadece Yahudi vatandaşlarına itaat etmektir. Böylece Filistinliler daha fazla ırkçı ve düşmanca tavırlarla karşılaşacak; Yahudiler, tarihten beri bu toprakların onlara miras olduğunu ve Tevrat'ta yazıldığını söylemektedirler. Tüm bunların Hükümet Başkanı Netenyahu' nun açıklamalarında bulabiliriz:

- 1- Devlet halkı için mirasını korumayı, modern ve tarihi geleneklerine sahip çıkmayı devam ettirmelidir. Ayrıca eğitim, kalkınma ve diaspora mağduru Yahudiler 'e yardım bu konulara önem vermelidir.
- 2- Yahudi Halkına ülkesine bağlı bir vatandaş olabilmesi için; tarih, kültürel mirası gelenekleri tüm eğitim kurumlarında öğretilmelidir.
- 3- Devlet, İsraililerin dinsel, ırksal bir şekilde ayırarak yerleşim alanlarını oluşturarak, medeniyetini, kimliğini, mirasını unutmaması için uğraşması gerektiğini söylemektedir.

Yazar kitabına devam ederken araştırma alanı gereğince şu noktaya işaret etmiştir; İsrail bir hatadan doğan ve o hatayla varlığını sürdüren bir Yahudi Devletidir. Bu sebeple Yahudi devletinin bir demokrasiye sahip olabilmesi mümkün değildir. Ayrıca İnsan Hakları konusundaki sorunlarını bilinmektedir. Öyle ki varlık sebebinin gerekçesini rızalandıramamıştır. Bu da devletin doğal olarak kendisini öldürmektedir.

Yazar buna ek olarak toplumdaki yerleşim statüsü oldukça rahatsız edici bulunmaktadır. Veya bir başka ifadeye göre oldukça zorlayıcı bulunmaktadır. Fakat verdikleri sözlerin demokrasi için olduğunu söyleyip İnsan Haklarının destekleyici maddelerini oluşturmaktadır. Anlaşılan

ve anlaşılmayan desteklerle Devlet, Liberal Devlete dönüşmekte veya sadece devleti belirli vatandaşların yapmaktadır.

Bu kitabın İsrail Topumu içerisinde ortaya çıktığını belirten yazar, kitabın hakikatleri gösterdiğini ifade etti. Tüm bu noktaları harflerle birleştirip İsrail toplumunun birleşenleri içerisinde saklı olan doğal çelişki görülebilir. Bunlar geleneksel davranışlar farklılıktan ve dini mezhep çeşitliliğinden oluşturmaktadır.

Aynı zamanda kitapta, İsrail Devletinin kendisini hiç tanıtmadığını, devlet hakkında çok az bir şeylerin bilindiğini bularında devleti destekleyen ilkeler olduğu görülmektedir. Açık olmayan şüphe barındıran varlığı Yahudi toplumunun kimliğine de yansımaktadır. Bu sebeple de varlık gerekçelerinin açıkça ifade edilmesi önemlidir. Ayrıca toplumda yaşayan Yahudi olmayanlar içinde bu detaylar önem teşkil etmektedir.

Devlet ve vatandaş arasındaki boşluğun derinliği yönetimin problemlerinden kaynaklanıp, başının ise 1948'e dayandığı kimlik kesintisinden oluşan bir çelişki olduğu bilinmektedir. İsrail toplumunun dine dönmesine rağmen devlet ile vatandaş arasındaki fark büyümeye devam etmiş, bu sebeple her an bir patlak vermesinin söz konusu olduğu ifade edilmektedir.

Ancak verilen tüm bu tepkilere, yazarın kitabına ve oluşturulan sunuşlara rağmen zoraki gücü(silahlı) devletin varlığı ve Yahudi vatandaşlar için gerekçelendirmiş ve bunun olmasının zorunluluğuna inanarak, Yahudi kültürünün bir parçası yapmıştır.

Yazar kitabında kendi savunduğu düşünceye muhalif olan yani İsrail Devletinin kurulma gerekçesinin yasal olduğunu ifade etmektedirler. Bu kimseler devletin görevi olarak Yahudi olan olmayan tüm vatandaşların eşit şekilde haklarını korumaları gerekmektedir. Bunları yaparken de Devletin Yahudi Karakterini bırakması lazım değildir. Ayrıca Demokrasiye tabi olması değişmesi anlamına gelmemektedir. Çünkü vatandaşların çoğunluğu Yahudi'dir.

Kitaptaki bölümlerde ilerlediğimizde bir sonraki bölüm olan Milliyetçilik kısmına denk geliyoruz. Milliyetçi Yahudiler yerleşik toplumun büyük çoğunluğunu oluşturmaktadır. Toplumdaki mevcut Filistinli sayısı %20 ye denk gelmektedir. Yaklaşık 1.5 milyondur. Bu rakamlar senelik araştırmalar sonucunda belirlenen bu rakamlar Yahudi Devleti varlığını gerekçesiz kabul eden araştırmacılar tarafından açıklanmış olduğunu belirten yazar, bu sebeple doğru rakamları doğru verilmediğini belirtti.

Yahudi Halkının Self- determinasyonu ile Filistin toprağında İsrail Devleti kurma hakkını elde ettiğini ekleyen yazar, İsrail kurduğu topraklardaki Arap halkın varlığına rağmen hiçbir şekilde Arap Halkın yasal ve dini haklarını önemsememiştir. Bu arada önemli olan Filistinli Halkının yasal bir Yahudi Devleti kabul edip etmediği üzerine çıkan tartışmalardır. Tüm bu tartışmalar daha çok Yahudi olmayan İnsan Hakları ve Demokratik ilkeleri savunan kimselerdi.

Yazar kitabına Yahudi Devletinde yaşanan bir olayla devam ediyor: Yahudi Devleti, günlük bir devlettir. Toplumunu kucaklayıcı demokratik ilkelere ve insan haklarına bağlı olan Yahudi devleti değildir. Fakat dili Arapça ve tatil günü cumartesidir. Yani Arap Kültürü aynı zamanda Yahudi kültürü olmuştur. Dini bayramlar ile Kurtuluş Bayramları aynılaştırılmış. Mesela Kurtuluş Bayramı; Afet ve Kahramanlık Bayramı olarak isimlendirilmiştir. İsrail

Diyanet Başkanlığı eğer devletin, herkesin hakkına koruyan bir demokratik devlet olmadığı sürece dini bir Yahudi Devleti olamayacağını ifade etti.

Burada ifade edilen Yahudi Devletinin şeklini belli eden derin düşüncelerden anlaşılacağı üzere Yahudi Devleti ne dini, ne liberal, ne de laiktir. Çünkü Yahudi devleti Irksal Demokratik Yahudiler dışındakileri dikkate alması gereken bir devlettir.

Kitapta bahsedilen self- determinasyon bir devlet kurulması anlamı taşımamaktadır. Aksine yeni bir kültür idaresinin tesisidir. Siyasi bağlamdaki varlık sebebine halkın çoğu özellikle yerleşimciler Irksal bir devlete sıcak bakmaktadır. Diğer ilkelere dair tanımlamalar az sayıdaki diğer vatandaşlardan gelmektedir. Özellikle de bu tanımlamalar Filistinli Araplara yöneliktir.

Kitap Filistinli Arapların taleplerini açıkça kelimelerle ifade etmektedir. Filistinliler; Kendi self- determinasyon haklarını istemektedir. Tek devlet olarak var olmayı yani herhangi bir asimilasyonu, tek ulus devlet bağlamını reddetmektedirler.

Kitapta geçtiğine göre Yahudi devleti kurulduğundaki amacı dünya üzerindeki diğer Yahudilerin çıkarlarına hizmet etmektir. Öyle ki bu amaç devletin iki fikir üzerine kurulduğunu göstermektedir.: Dünya üzerinde hakları çiğnenen Yahudilere hamilik yapmak, diğer ırklar tarafından zulüm edilen Yahudilerin Irksal devletini oluşturmaktır.

Fakat günümüzdeki durum tam tersini göstermektedir. İsrail dışındaki görülen anti semitist hareketlere karşı Yahudiler özellikle Batı Avrupa'dakiler, içindekilerden daha rahat bir yaşam sürmektedirler.

Kitapta ifade edilen bir başka nokta İsrail'in kuruluşu hakkında, varlık nedeni, pek çok vasıflandırma yapılsa da İsrail, dindar ve laik Yahudilerin sahip olduğu tek bakıcıdır. Ayrıca Arap dilini resmi dil olarak kabul eden ve Yahudi Bayramlarını kutlayan devlettir. Böylelikle Yahudiler devletlerini kaybettikleri zaman tüm sahip oldukları iyi özellikleri de kaybedeceklerdir ve yakın gelecekte böyle bir devlete bir daha sahip olma şansları kalmayacaktır.

Yahudiler devletlerini kaybettiklerinde ülkede bulunan Müslüman ve Hıristiyanlar gibi yaşacaklardır. Ayrıca devletleri olmadığında, İslami uyanış dünya üzerinde başlayacak, Yahudiler eskiden sahip oldukları duruma döneceklerdir. Son olarak, yazarın özetlediği gibi bu bir Yahudi intiharı olacaktır.

Filistin içerisinde ise durum şöyle gözükmektedir; yazarın isimlendirmesiyle 'İsraili Araplar', bir Yahudi devleti altında onun sahip olduğu batı sembolleri, ülkeyi koruyabilmesi ve siyasal kültürüyle diğer Arapların durumların uzak iyi bir yaşama sahip olacaklarını savunmaktadır. Tüm bunlar; toplum, ekonomi ve güvenlik alanlarında yönetimsellikleri kalmayacak halkın çoğunun hizmet ederek oluşturdukları güçlü Yahudi devletleri olmayacaktır. Yahudilerin çıkarlarını öncelik alarak Araplar ve Yahudiler arasında var olan devlet günümüze kadar en geçerli olan devlettir.

Yazar Böylelikle Filistinlilerin ve Yahudilerin birbirlerinden farklı olduklarını fakat Yahudi devletinin varlığını Filistin içerisinde tamamlandığını ifade etmiştir.

Yazar kitapta tartıştığı gibi Araplar doğal hakları olarak yasal çerçevede Yahudi Devletinin kurulması kabul etmeyeceklerdir. Artan demografik, toplumsal ve siyasal sorunlar devletin yasal olarak sabit kalamayacağını, değişeceğini göstermektedir. 20.yy da basılan bu kitaptan önce Yahudi Devletinin kurulmasındaki yasallığın sorgulanmadığı; çünkü pek çok yerleşimcinin Filistin Arapların elindeyken orada yaşadıklarından olduğunu söylemektedir. Fakat bugün 21.yy başından beri Yahudi Devletinin varlığını devam ettirebilmesi için yasal güvenceye ihtiyacı vardır.

Fakat bu var olan devlet için yazarında belirttiği gibi azimli bir süreç gerektirmektedir. Veya Filistinliler içerinde var olan ve varlığı kabul edilmeyen bu Yahudi devletin Araplar karşı mücadele etmesi ya da var olamayacağını kabul etmesi gerekmektedir.

Kitapta ifade edilen son iki noktada şöyledir; ilk olarak, ikinciye karşı güçlü olmak ikinci olarak, eğer ortada bir devlet yoksa yeni bir Yahudi devletin yasal gerekçelerle inşa edilmesidir.

Son bağlamda; yazar şimdiki devlet varlığını reddederek, Yahudi ve Araplardan oluşan bir devlet önerisi sunmaktadır. Fakat bu devlet Yahudi kimliği altında var olmalıdır. Kimlikte yeni devlete olan inancın tam olması şarttır. İçerisinde eşitlik, demokrasi toplumun her kesimine Filistinlilere de uygulanmalıdır demektir.